

kratiet skulde medvirke til en Grundlov, der bevarer det praktisk taget uopløselige Landsting i samme Skikkelse som hidtil, eller som gennemfører Forholdsmæssighed i Repræsentationen i Folketinget, men bestemt modsætter sig det samme for Landstingets Vedkommende, og som navnlig bevarer en vis, næsten ukendt høj Valgretsalders som 35 Aar til Landstinget, en Valgretsalders, der endogsaa er 5 Aar højere end den, de Herrers Bedsteforældre fandt passende for Befolkningen i 1849. Paa disse Punkter og paa enkelte mindre væsentlige maa man gøre os Indrømmelser, hvis man ønsker vor Medvirken, og jeg haaber, at man netop ved denne Lejlighed sætter Pris paa ogsaa at opnaa denne Medvirken fra vor Side og paa den anden Side vil anerkende, at vi ud fra vore principielle Synspunkter strækker os ganske overordentlig vidt herigennem, saaledes at Resultatet kan blive, at vi ved den Udvalgsbehandling, som jeg skal tillade mig at stille Forslag om, kan naa et Resultat, som vel fra vor Side set langt fra er tilfredsstillende, men som dog efter Omstændighederne i Øjeblikket kan accepteres og samtidig opnaa at samle hele Befolkningen om denne Grundlovsændring. Jeg forstaar ganske vist, at man fra Regeringens og Flertallets Side, som vi ogsaa har hørt i Dag, paa Forhaand er tilbøjelig til at stille sig afvisende overfor Ændringsforslag selv af den antydede Begrænsning, men det skyldes i Virkeligheden kun den rent diktatoriske Maade, hvorpaa man hidtil, med det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (Jørgen Pedersen) i Spidsen, er optraadt i Grundlovssagen, og den mærkelige parlamentariske Statsskik, som den højtærede Statsminister straks ved sin Tiltrædelse slog til Lyd for eller, skal vi sige, accepterede efter det nævnte ærede Medlem, i alt Fald i Grundlovssagen. Den højtærede Statsminister har gentagende udtalt, ogsaa i Dag, at han kun kunde modtage saadanne Ændringsforslag, om hvilke alle 4 store Partier kunde enes. Det vil altsaa praktisk taget sige, at een over Halvdelen indenfor det konservative Folkeparti bestemmer, hvorledes den nye Grundlov her i Landet skal se ud. Det er egentlig en underlig Form for Parlamentarisme, sammenlignet med selv den mindre tiltalende Form, vi hidtil har kendt, den er endnu værre end det Tokammersystem, vi daglig slaas med, hvor Regeringen dog er og hidtil har været tilfreds, naar den blot kunde opnaa et Flertal i begge Ting ved Grundlovsændringer, yderligere sikret eller beskyttet ved det Pigtraadshegn, man har lavet ved § 93, men nu

vil Regeringspartiet og Regeringen med Statsministeren i Spidsen udlevere dette almindelige Princip og dermed Venstres demokratiske Fortid til et Flertal indenfor det konservative Folkeparti. Det er 20—30 Medlemmer af dette Partis mest reaktionære Fløj, som er i Stand til at forhindre Gennemførelsen af et Forslag, som hele den øvrige Rigsdag, som alle de tre andre store Partier kunde vedtage. I den Grad har Statsministeren bundet Venstre til de Konservative og i denne Sag gjort sig fuldkommen afhængig af de Konservatives Naade, det, som han selv tidligere skal have betegnet som skæbnesvangert for Venstre. Nu ved jeg, at den højtærede Statsminister hertil vil sige, at han kun har indtaget dette Standpunkt for at undgaa en Grundlovskamp, som kunde forsinke og forhale hele Sagen, men denne Tale om en Grundlovskamp, som Statsministeren ogsaa var inde paa før — da kaldte han den en *egentlig* Grundlovskamp, ellers plejer det at hedde en *bitter* eller *oprivende* Grundlovskamp —, som Følge af Ændringer af den Beskaffenhed, jeg antydede før, betragter jeg som ganske hen i Vejret. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Landstingets Opløselighed er det ikke helt ukendt, at Statsministeren er mere enig i vort Standpunkt end i det Standpunkt, som har faaet Udtryk i det Forslag, der ligger paa vort Bord i Dag. Men selv bortset herfra er det ganske utænkeligt, at der skulde opstaa nogen Grundlovskamp af, at man gennemfører en Ordning med Hensyn til Landstingets Opløselighed, som ganske svarer til Juni-Grundlovens Ordning, og som endogsaa svarer til den Ordning, der findes i den reviderede Grundlov af 1866, der saa sandt ikke var revolutionær. Den højtærede Statsminister kan umulig tro, at det konservative Folkeparti, hvis alle vi andre enedes om en Ordning med Hensyn til dette Opløselighedsspørgsmaal, virkelig, som Situationen foreligger, skulde nægte sin Medvirken i Grundlovssagen eller søge ved en Folkeafstemning at stemme imod den og derved hindre Sønderjyderne i at blive repræsenteret i den danske Rigsdag. Det er ganske og aldeles utænkeligt. Heller ikke kan der opstaa nogen bitter Grundlovskamp eller overhovedet nogen Kamp i Anledning af Spørgsmaalet om, hvem der skal vælge de 18 landtingsvalgte, og jeg paastaar, at det samme vil blive Tilfældet, at nogen Grundlovskamp vil der ikke blive Tale om i Spørgsmaalet om Valgretsalders Nedsettelse, end ikke om man i Overensstemmelse med vort Forslag følger det Princip, som var gældende i Juni-Grundloven: at have samme